

Til lovforslag nr. L 151. Betænkning afgivet af Kulturudvalget den 2. maj 2001

Betænkning

over

Forslag til lov om billedkunst

[af kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen)]

1. Ændringsforslag

Der er af kulturministeren stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 31. januar 2001 og var til 1. behandling den 8. februar 2001. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Kulturudvalget.

Udvalget anmoder om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling efter 2. behandling.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og kulturministeren sendte den 13. november 2000 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 54. Den 7. februar 2001 sendte kulturministeren de indkomne hørings svar samt høringsnotat til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Akademiraadet,
Danske Billedkunstneres Fagforening,
Galleri Nicolai Wallner,
Anders Kirkegaard, maler, Hundested,
Kunstnergruppe v/ Marie Markman m.fl.,
Poul Lillesøe, billedkunstner, Brønshøj, og
Peter Rindal, Ålborg SV.

Kulturministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har følgende mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget:

Akademiraadet,
Danske Billedkunstneres Fagforening og
Kunstnergruppe v/ Marie Markman m.fl.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 21 spørgsmål til kulturministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (S, KF, SF og RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (V, KRF og Ole Donner (UP)) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og stemmer hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Venstre, Kristeligt Folkeparti og Ole Donner (UP) finder det betænkeligt, at lovforslaget medfører en opsplitning af kunstpolitikken i et stigende antal konkurrerende råd, fonde og centre.

Mindretallet finder det ikke hensigtsmæssigt, at statens udsmykningsopgaver skal fratages Statens Kunstfond, ligesom en opsplitning af formidlingsopgaven i henholdsvis ind- og udland forekommer uheldig.

Endvidere finder mindretallet det kritisabelt, at en væsentlig del af finansieringsgrundlaget for et billedkunstråd fremskaffes gennem voldsom reduktion af de midler, der er afsat til igangsætningsstipendier for unge kunstnere.

Et andet mindretal i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men stemmer for de stillede ændringsforslag.

Dansk Folkeparti finder det ikke rimeligt, at staten skal finansiere billedkunstnernes produktion. Noget sådant må billedkunstnerne selv stå for, og produktionen bør de pågældende igangsætte i takt med mulighederne for afsætning.

Det er ganske vist positivt, at kunstnerne skal betale tilbage til staten, hvis de får solgt et kunstværk, hvortil der er givet statsliskud. Men administrationen af sidstnævnte bliver ganske betragtelig og kan helt undgås, hvis kunstnerne helt og holdent selv står for produktion og salg.

Et tredje mindretal i udvalget (CD) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 2. behandling. Mindretallet stemmer for de stillede ændringsforslag.

Centrum-Demokraterne glæder sig over, at der nu kommer en billedkunstlov. Det oprindelige forslag fra kulturministeren havde desværre tre skønhedspletter. For det første var den gruppe, man kunne udpege som kunstneriske medlemmer af de amtslige billedkunstråd for bred. Der var ingen garanti for en kunstnerisk viden og kvalitet. For det andet var der usikkerhed omkring kompetencen mellem Akademiraadet og Billedkunstrådet. For det tredje var det problematisk, at ministeren udpeger 2 ud af 5 medlemmer af Billedkunstrådet.

Det første problem har ministeren løst gennem ændringsforslag nr. 1. Det hilser CD med glæde. Men der er stadig problemer omkring de to andre indvendinger. CD ønsker fornyet udvalgsbehandling efter 2. behandling for at få en tilfredsstillende løsning på de to spørgsmål. Partiet vil eventuelt stille ændringsforslag på disse områder til 3. behandling og først derefter tage stilling til lovforslaget som helhed.

Enhedslisten og Demokratisk Folkeparti var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af kulturministeren, tiltrådt af et flertal (S, KF, SF, DF, CD og RV):

Til § 10

1) Stk. 3 affattes således:

»Stk. 3. De amtskommunale billedkunstråd består af fem medlemmer og sammensættes således: Tre medlemmer udpeges af amtsrådet. Mindst to af de af amtsrådet udpegede medlemmer skal være billedkunstnere. Et medlem udpeges af Foreningen af Danske Kunstmuseer i fællesskab med Foreningen af Kunsthaller i Danmark blandt repræsentanter for kunstmuseerne og kunsthallerne i den pågældende amtskommune. Et medlem udpeges af kommuneforeningen.«

[Sammensætning af de amtskommunale billedkunstråd]

Til § 14

2) Paragraffen affattes således:

»§ 14. Loven træder i kraft den 1. juni 2001. § 11 træder dog i kraft den 1. januar 2002. §§ 5 og 15 træder i kraft den 1. januar 2005.«

[Udsættelse af overførelsen af Statens Kunstfonds billedkunstneriske udsmykningsudvalg]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Akademiraadet har i lyset af den af rådet og Billedkunstnernes Forbund indgåede aftale om en faglig afgrænsning af kunstnerstanden (den såkaldte koncensusordning) udtalt sig imod lovforslagets § 10, stk. 3. Ifølge denne bestemmelse er det foreslået, at de af amtsrådene udpegede kunstnermedlemmer skal udpeges blandt billedkunstnere på den fortegnelse, der udarbejdes af Akademiraadet i henhold til afskrivningsloven. Akademiraadet har påpeget, at fortegnelsen er mere vidtgående end ønskeligt i sammenhæng med billedkunstloven.

Ændringsforslaget skal tydeliggøre, at det er lovens hensigt, at de billedkunstnere, der udpe-

ges af amtsrådene til de amtskommunale billedkunstråd, er professionelle kunstnere, der besidder en sådan billedkunstnerisk faglig kompetence og kundskab, at både den professionelle kunstverden og offentligheden vil kunne anerkende den kunstneriske indsigt, der er repræsenteret i de amtskommunale billedkunstråd. Det forekommer desuden ikke ønskeligt, at der lægges snævre, formelle begrænsninger for, hvem der kan udpeges til rådene.

Til nr. 2

Ændringsforslagets formål er at udsætte overførelsen af Statens Kunstfonds billedkunstneriske udsmykningsudvalgs opgaver til Billedkunstrådet, således at overførelsen sker med virkning fra den 1. januar 2005.

Den 1. januar 2002 tiltræder nye tremandsudvalg i Statens Kunstfond for en treårig periode. Overførelsen af de nye udsmyknings-sager til Billedkunstrådet sker med virkning fra 1. januar 2005. Akademiraadet har argumenteret for en sådan udsættelse, bl.a. for at give Billedkunstrådet bedre tid til at opbygge den nye institution. Det er af stor betydning, at det sikres, at behandlingen af udsmyknings-sagerne i det nye regi frembyder samme garantier for uafhængighed og kvalificeret kunstnerisk sagkundskab som i Statens Kunstfond. Tredje og sidste år af Statens Kunstfonds udsmykningsudvalgs beskikkelsesperiode vil medgå til, at udvalget i videst muligt omfang færdiggør allerede igangsatte udsmykningsprojekter og bistår Billedkunstrådet med forberedelsen til den nye opgave.

Hanne Andersen (S) fmd. Søren Hansen (S) Jytte Andersen (S) Peder Sass (S) Jytte Wittrock (S)

Margrete Auken (SF) Peter Duetoft (CD) Niels Helveg Petersen (RV) Ole Sohn (SF)

Ester Larsen (V) Kim Andersen (V) Kristian Jensen (V) Jens Rohde (V) Brian Mikkelsen (KF)

Tove Videbæk (KRF) Poul Nødgaard (DF) nfm. Ole Donner (UP)

Enhedslisten og Demokratisk Folkeparti havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Socialdemokratiet (S)	64 *	Det Radikale Venstre (RV)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	43 *	Enhedslisten (EL)	5
Det Konservative Folkeparti (KF)	17 **	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Socialistisk Folkeparti (SF)	13	Valgt på Færøerne (FÆR)	1
Dansk Folkeparti (DF)	10	Demokratisk Folkeparti (DMF)	1
Centrum-Demokraterne (CD)	8	Uden for partierne (UP)	6

* Heraf 1 medlem valgt i Grønland

** Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1

Oversigt over bilag vedrørende L 151

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar samt kopi af øvrige indkomne tilkendegivelser, fra kulturministeren
2	Høringsnotat, fra kulturministeren
3	Meddelelse om tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Henvendelse af 16/2-01 fra Akademiraadet
5	Spm. 1 om ministerens kommentar til henvendelse af 16/2-01 fra Akademiraadet, til kulturministeren
6	Henvendelse af 29/11-00 fra Poul Lillesøe, billedkunstner, Brønshøj
7	Henvendelse af 7/12-00 fra Anders Kirkegaard, maler, Hundested
8	Kopi af spm. 43 om ministerens kommentar til henvendelse fra Poul Lillesøe, billedkunstner, Brønshøj, til kulturministeren, jf. alm. del – bilag 101
9	Kopi af spm. 44 om ministerens kommentar til henvendelse fra Anders Kirkegaard, maler, Hundested, til kulturministeren, jf. alm. del – bilag 102
10	Kopi af kulturministerens foreløbige svar på spm. 44 om ministerens kommentar til henvendelse fra Anders Kirkegaard, maler, Hundested, fra kulturministeren, jf. alm. del – bilag 118
11	Kopi af ministerens svar på spm. 43 om ministerens kommentar til henvendelse fra Poul Lillesøe, billedkunstner, Brønshøj, fra kulturministeren, jf. alm. del – bilag 157
12	Spm. 2 om tilskud til amtslige billedkunstråd, til kulturministeren Spm. 3 om udelukkelse af støtte til det amtslige billedkunstråd og det pågældende amt, til kulturministeren Spm. 4, om Billedkunstrådet kan tage initiativ til international kunstudveksling, til kulturministeren Spm. 5 om arbejdsdelingen for international kunstudveksling, til kulturministeren Spm. 6 om, hvilke tilskudsordninger Billedkunstrådet skal vurdere, til kulturministeren Spm. 7 om Billedkunstrådets og Akademiraadets rådgivningsfunktion over for ministeriet, til kulturministeren
13	Henvendelse af 21/2-01 fra kunstnergruppe v/Marie Markman m.fl.
14	Spm. 8 om ministerens kommentar til henvendelse af 21/2-01 fra Marie Markman m.fl., til kulturministeren
15	Svar på spm. 1 om ministerens kommentar til henvendelse af 16/2-01 fra Akademiraadet, fra kulturministeren

Bilagsnr.	Titel
16	Svar på spm. 2 om tilskud til amtslige billedkunstråd, fra kulturministeren Svar på spm. 3 om udelukkelse af støtte til det amtslige billedkunstråd og det pågældende amt, fra kulturministeren Svar på spm. 4, om Billedkunstrådet kan tage initiativ til international kunstudveksling, fra kulturministeren Svar på spm. 5 om arbejdsdelingen for international kunstudveksling, fra kulturministeren Svar på spm. 6 om, hvilke tilskudsordninger Billedkunstrådet skal vurdere, fra kulturministeren Svar på spm. 7 om Billedkunstrådets og Akademiraadets rådgivningsfunktion over for ministeriet, fra kulturministeren
17	Henvendelse af 14/3-01 fra kunstnergruppe v/Maria Markman m.fl.
18	Spm. 9 om ministerens kommentar til henvendelse af 14/3-01 fra kunstnergruppe v/Maria Markman m.fl., til kulturministeren
19	Henvendelse af 14/3-01 fra Akademirådet
20	Spm. 10 om ministerens kommentar til henvendelse af 14/3-01 fra Akademirådet, til kulturministeren
21	Henvendelse af 15/3-01 fra Akademirådet
22	Spm. 11 om ministerens kommentar til henvendelse af 15/3-01 fra Akademirådet, til kulturministeren (Spm. 12 er udgået)
23	Tilbagetagelse af bilag, se i stedet L 151 – bilag 21
24	Spm. 13 om større billedkunstnerisk produktion, til kulturministeren Spm. 14 om begrundelse for at fratage Kunstfonden udsmykningsopgaven, til kulturministeren Spm. 15 om, hvordan Kunstfonden har løst udsmykningsopgaven ifølge ministeren, til kulturministeren Spm. 16, om det alene er Billedkunstrådet, der bestemmer forudsætningerne for støtte, til kulturministeren Spm. 17, om der er risiko for uhensigtsmæssig politisk styring af billedkunsten, til kulturministeren
25	Meddelelse om lukning for spørgsmål over lovforslaget 28/3-01
26	Henvendelse af 23/3-01 fra Danske Billedkunstneres Fagforening
27	Spm. 18 om kommentar til henvendelse af 23/3-01 fra Danske Billedkunstneres Fagforening, til kulturministeren
28	Spm. 19 om Det Regionale Billedkunstråd i Vestsjælland, til kulturministeren
29	Henvendelse af 26/3-01 fra Galleri Nicolai Wallner
30	Spm. 20 om ministerens kommentar til henvendelse af 26/3-01 fra Galleri Nicolai Wallner, til kulturministeren
31	Svar på spm. 10 om ministerens kommentar til henvendelse af 14/3-01 fra Akademirådet, fra kulturministeren Svar på spm. 11 om ministerens kommentar til henvendelse af 15/3-01 fra Akademirådet, fra kulturministeren
32	Svar på spm. 8 om ministerens kommentar til henvendelse af 21/2-01 fra Marie Markman m.fl., fra kulturministeren
33	Henvendelse af 4/4-01 fra Danske Billedkunstneres Fagforening

Bilagsnr.	Titel
34	Svar på spm. 20 om ministerens kommentar til henvendelse af 26/3-01 fra Galleri Nicolai Wallner, fra kulturministeren
35	Svar på spm. 19 om Det Regionale Billedkunstråd i Vestsjælland, fra kulturministeren
36	Svar på spm. 18 om kommentar til henvendelse af 23/3-01 fra Danske Billedkunstneres Fagforening, fra kulturministeren
37	Oversigt over spørgsmål samt besvarelser til lovforslaget
38	1. udkast til betænkning
39	Svar på spm. 13 om større billedkunstnerisk produktion, fra kulturministeren Svar på spm. 14 om begrundelse for at fratage Kunstfonden udsmykningsopgaven, fra kulturministeren Svar på spm. 15 om, hvordan Kunstfonden har løst udsmykningsopgaven ifølge ministeren, fra kulturministeren Svar på spm. 16, om det alene er Billedkunstrådet, der bestemmer forudsætningerne for støtte, fra kulturministeren Svar på spm. 17, om der er risiko for uhensigtsmæssig politisk styring af billedkunsten, fra kulturministeren
40	Henvendelse af 23/4-01 fra Peter Rindal, Ålborg SV
41	Meddelelse om frist for betækningsbidrag til lovforslaget
42	Svar på spm. 9 om ministerens kommentar til henvendelse af 14/3-01 fra kunstnergruppe v/Maria Markman m.fl., fra kulturministeren
43	Ændringsforslag til lovforslaget samt notat vedrørende forholdet mellem Billedkunstrådet og Akademiraadets rådgivningsfunktioner, fra kulturministeren
44	Spm. 21 om ministerens kommentar til henvendelse af 4/4-01 fra Danske Billedkunstneres Fagforening, til kulturministeren
45	Spm. 22 om ministerens kommentar til henvendelse af 23/4-01 fra Peter Rindal, til kulturministeren
46	2. udkast til betænkning
47	Svar på spm. 21 om ministerens kommentar til henvendelse af 4/4-01 fra Danske Billedkunstneres Fagforening, fra kulturministeren
48	Svar på spm. 22 om ministerens kommentar til henvendelse af 23/4-01 fra Peter Rindal, fra kulturministeren